

CONCEPTUALIZARE

MIEZUL VERII, MIEZUL PROVOCĂRII

*Conf. univ. dr. Lidia KULIKOVSKI,
director adjunct*

Simplu, Programul *Provocarea verii* a avut ca scop dezvoltarea competențelor, abilităților de a crea, a explora, a inova și de a le aplica în viața de zi cu zi la copii și adolescenți. Dar dacă intrăm în miezul acestui program, în miezul rezultatelor înregistrate, observăm că a fost mult mai mult decât simpla dezvoltare a abilităților.

Provocarea verii a fost un program cu impact valoric comunitar și instituțional mai mare decât celelalte programe ale BM luate împreună.

Provocarea verii a pornit ca o turnură de la modul obișnuit de abordare a animației cu publicul. Ideea programului a fost să gândim de la capăt, dintr-o nouă perspectivă. Am pornit cu o fundație solidă, suntem bine instruiți – recunoaștem, că e un atu, un punct forte al nostru, hasdeean. *Provocarea verii* a demonstrat că fiecare dintre noi are o capacitate de învățare mult mai mare decât ne dăm seama (mă refer la noi, bibliotecarii, și la copiii-participanți).

Ca să inovezi trebuie să distrugi idei preconcepute, tipare învechite de gândire, practici și ritualuri de cultură instituțională. *Provocarea verii* a umblat prin toate aceste sfere... Dacă nu aveam oameni ca eroii *Provocării verii* cărora le păsa extrem de mult, nimic nu s-ar fi ameliorat, nimic nu s-ar fi schimbat, nimic nu s-ar fi întâmplat în materie de inovare a relației cu publicul.

Provocarea a reușit, a întrecut orice așteptare, cu aportul incontestabil al bibliotecarilor. 12 săptămâni de imersiune cognitivă, experiențială! 12 săptămâni de descoperiri, de experimente, de STEAM,

de SMAC. Bibliotecarul a orchestrat oportunitățile adecvate pentru învățarea experiențială. N-a fost deloc ușor. Dar a fost interesant! Noi n-am condiționat nimic, noi am oferit și am demonstrat că integrarea învățării experiențiale prin intermediul Educației STEAM în activitatea noastră nu poate aduce decât beneficii copiilor și bibliotecilor.

Provocarea verii a demonstrat că nu există alt scop de supraviețuire a bibliotecii decât acel de aliniere a atuurilor noastre cu nevoile și oportunitățile din lume. Asta e tot. Pentru asta a fost nevoie de un program ca *Provocarea verii*, pentru asta era nevoie să trecem prin experimentul acesta.

Alt aspect sau atu al *Provocarea verii* – ne-am convins că cea mai bună metodă de învățare este modelul social. Învățarea în mod social nu e numai învățarea din mediu ci prin interacțiunile noastre cu participanții, părinții, buneii, prin grupul nostru *Provocarea verii*, care avea rol de platformă, incubator și laborator unde se întâlneau toți cei prinși în hora *Provocării verii*. Aici se încurajau, de aici furau idei, aici glumeau, se pișcau, aici obțineau feedback constructiv, profesional.

Învățarea socială reușește doar dacă faci ca fiecare interacțiune să conteze pentru celălalt. Și doar dacă accepți feedbackul constructiv. De ce era nevoie de feedback? Pentru că *Provocarea verii* a fost un efort considerabil, specific, susținut de ideea de a face lucruri pe care nu le-au mai făcut. Era nevoie de o evaluare sinceră, uneori dureroasă... Dar dacă nu poți măsura, aprecia obiectiv, nu poți îmbunătăți.

Aici sunt multe de spus, însă nu e nici locul, nici momentul.

Am fost formați și formatori totodată! Bibliotecarii au fost mentori, facilitatori, psihologi, organizatori, experți în domeniu și totodată părinți, pentru minimum 20 de copii deodată. Bibliotecile care au simțit puterea programului făceau *Provocarea* cu pasiune, demonstrând că un angajament trebuie respectat.

Am demonstrat că acest program poate crea o mentalitate de dezvoltare atât bibliotecarilor cât și copiilor prin captivare, siguranță psihologică, descătușare, încurajare și susținere – prezente în cadrul programului. *Provocarea* nu a fost un concept redus la un set de mișcări, a fost un concept să îmbunătățească!

Structura și metodologia programului (ghidul de implementare) *Provocarea verii* ne-a ajutat. Lectura și descoperirea erau scopuri introductive prin care își formau abilități. Ca să ajungă la rezultatul scontat, aveau nevoie de exerciții, experimente care nu erau altceva decât momente de spectacol, dar totodată exercițiile practice formau „memoria musculară”!

Pasiunea a contat la *Provocarea verii*, pasiunea era importantă, să-ți pese era important! Nu a existat un singur mod de a fi un bun sau cel mai bun bibliotecar al *Provocării verii*. Fiecare își definea rolul puțin altfel (și a fost bine), deși exista un Ghid (care putea uniformiza – lucru pe care nu ni-l doream). Fiecare dintre ei aveau și obiective proprii, organizarea proprie a muncii, felul propriu de personalizare a activităților însă toți s-au bazat pe conceptul performanțelor îmbunătățite. În stil toți se asemănau, dar fiecare transforma *Provocarea verii* în ceva personalizat, transformau

învățarea, lectura, experimentul, descoperirea în artă, spectacol și totodată în lecții serioase. Era vocația lor, suportul creativității proprii, sau practica pe care urmăreau s-o stăpânească discipolii lor.

Fabula programului *Provocarea verii*

Dacă vrem să avem viitor, ca instituție, ca profesie, articulăm strategiile și programele la necesitățile reale ale lumii de azi; dacă vrem cititori, răspundem prin programe pe care ei și le doresc, nu le impunem ceea ce noi vrem. Dacă vrem notorietate, impact social, educăm și onorăm bibliotecarii noștri! La Gala excelenței i-am tratat ca pe niște oameni de știință, ca pe inovatori ai domeniului, ca pe campionii care aduc care aduc trofee Bibliotecii noastre!

Provocarea verii, ca idee și acțiune, a fost necesară pentru a destructure modelele vechi, ineficiente, anoste, neatractive, invizibile pentru utilizatori (ei văd doar ce le place) și, după cum spunea Einstein, trebuie să fii nebun să faci același lucru ani la rând știind că nu aduce rezultate, ba chiar diminuează rezultatele anterioare.

Se spune despre provocări că ele apar câte odată fără anunț, din afară, silite, fără să fie create intenționat. *Provocarea* noastră a fost creată intenționat pentru a ne mișca spre idei utile pentru utilizatori. Asta s-a întâmplat!

Programul *Provocarea verii* a fost, pentru copii, interesant și altfel prin mulțimea de momente WOW! Evrica! OAU. S-a evidențiat prin diferență (de ceea ce a funcționat înainte) – asta au observat și au apreciat participanții, părinții și comunitatea. A adăugat valoare socială și importanță instituțională.